

สุนทรียพร อ้าพลพร. (2566). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำที่ยั่งยืนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. คุรุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ. ดร.อรสา จรุงธรรม ผศ. ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำที่ยั่งยืน 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำที่ยั่งยืน 3) พัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำที่ยั่งยืน และ 4) ประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำที่ยั่งยืนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา วิธีดำเนินการมี 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำที่ยั่งยืน โดยใช้การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1,340 คน 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำที่ยั่งยืน โดยสอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำที่ยั่งยืน ด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู จำนวน 384 คน 3) พัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำที่ยั่งยืน ด้วยการยกย่องรูปแบบและการสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน และ 4) ประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำที่ยั่งยืน โดยการสอบถามความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำที่ยั่งยืน ด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 331 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย แบบศึกษาเอกสาร แบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในโมเดลภาวะผู้นำที่ยั่งยืน แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำที่ยั่งยืน เอกสารการยกย่องรูปแบบ ประเด็นการสนทนากลุ่ม แบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่ม และแบบสอบถามเพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำที่ยั่งยืน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง การหาความเชื่อมั่น ความสัมพันธ์ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน การวิเคราะห์ค่าความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำที่ยั่งยืนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีองค์ประกอบ จำนวน 10 องค์ประกอบ ได้แก่ ความมุ่งมั่น ความยืดหยุ่น การกระจายอำนาจความยุติธรรม ความหลากหลาย ความพร้อมด้านทรัพยากร ความกล้าหาญและเด็ดขาด ความอดทน มีวิสัยทัศน์ และสร้างความไว้วางใจ 2) สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำที่ยั่งยืนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยรวมมีภาวะผู้นำระดับมาก ($M = 3.96, SD = 0.86$) และมีความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำที่ยั่งยืนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ทุกด้านเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ สร้างความไว้วางใจ ความกล้าหาญและเด็ดขาด ความยุติธรรม ความหลากหลาย มีวิสัยทัศน์ ความอดทน ความพร้อมด้านทรัพยากร ความยืดหยุ่น ความมุ่งมั่น และการกระจายอำนาจ 3) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำที่ยั่งยืนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ โครงสร้างและสาระสำคัญ กระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำที่ยั่งยืน การนำรูปแบบไปใช้ และเงื่อนไขความสำเร็จ และ 4) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำที่ยั่งยืนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีความถูกต้องอยู่ในระดับมาก ($M = 4.47, SD = 0.33$) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.56, SD = 0.30$) มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($M = 4.42, SD = 0.27$) และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($M = 4.50, SD = 0.39$)

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ คือ รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำที่ยั่งยืนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่มีกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำที่ยั่งยืนที่ระบุวิธีการ หรือเทคนิคการพัฒนาภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับแต่ละองค์ประกอบ สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำที่ยั่งยืนของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถเป็นแนวทางพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำที่ยั่งยืน ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำสถานศึกษาไปสู่การพัฒนาและประสบความสำเร็จในวงกว้างอย่างยาวนาน อันจะทำให้เกิดผลประโยชน์ต่อสถานศึกษาในระยะยาวได้

คำสำคัญ: รูปแบบการพัฒนา, ภาวะผู้นำที่ยั่งยืน, ผู้บริหารสถานศึกษา

Soontareeporn Ampolporn. (2023). Model of Sustainable Leadership Development for School Administrators under the Secondary Educational Service Area Office. Doctor of Education (Educational Administration). Advisors: Assoc. Prof. Dr.Orasa Charoontham, Asst. Prof. Dr.Chanchai Wongsirasawat

ABSTRACT

The objectives of this research and development were to 1) study components of sustainable leadership, 2) study current conditions and needs of sustainable leadership, 3) develop a sustainable leadership development model, and 4) evaluate the sustainable leadership development model for the school administrators under the Secondary Educational Service Area Office. There were four steps taken in the research methodology: 1) studying the confirmatory factor analysis on the components of sustainable leadership of 1,340 school administrators through related literature, 2) studying the current conditions and the needs of 384 teachers, 3) developing the model of sustainable leadership development for the school administrators through focus group discussion with nine experts, and 4) evaluate the model in terms of its accuracy, appropriateness, feasibility, and utility by means of distributing questionnaires to 331 school administrators. The instruments used in data collection were document study forms, components and indicators of sustainable leadership of school administrator questionnaires, current conditions and needs of sustainable leadership questionnaires, format draft documents, focus group discussion issues, focus group discussion record forms, and sustainable leadership model evaluation questionnaires. The data were analyzed by means of content analysis, content validity inspection, index of item objective congruence, reliability, multiple correlation, CFA, PNI, frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results of the study were as follows: 1) The sustainable leadership of the school administrators consisted of depth, endurance, breadth–distribution, justice, diversity, resourcefulness, courage and firmness, patience, vision, and engenders trust. 2) For condition, their leaderships were overall rated at a high level ($M = 3.96$, $SD = 0.86$). Furthermore, their needs can be arranged from the highest to lowest level as follows: engenders trust, courage and firmness, justice, diversity, vision, patience, resourcefulness, endurance, depth, and breadth–distribution, respectively. 3) The model for developing sustainable leadership consisted of principles, objectives, structures and essence, sustainable leadership development processes, applications of the pattern, and conditions of success. 4) This model has accuracy at a high level ($M = 4.47$, $SD = 0.33$), appropriateness at the highest level ($M = 4.56$, $SD = 0.30$), feasibility at a high level ($M = 4.42$, $SD = 0.27$), and utility at a high level ($M = 4.50$, $SD = 0.39$).

The body of knowledge gained from this research includes a sustainable leadership development model for chief executives of the Secondary Educational Service Area Office that offers instructions or techniques required for leadership development suitable for each component. This will result in sustainable leadership among school administrators, so they will be able to develop their schools and become successful in the long run.

Keyword: Model of Development, Sustainable Leadership, School Administrator

824291368

VRU :Thesis 58B74650103 thesis / recv: 17042566 17:14:25 / seq: 58